

SPORTORVOSI SZEMLE

HUNGARIAN REVIEW OF SPORTS MEDICINE

64. ÉVFOLYAM 1. SZÁM (2023/1)

HU ISSN 0209-682X

TARTALOMJEGYZÉK

**VILÁGVERSENYEKEN INNEN ÉS TÚL –
A SPORTEGÉSZSÉGÜGY KIHÍVÁSAI**
A MAGYAR SPORTORVOS TÁRSASÁG
2023. ÉVI KONGRESSZUSA

■ KÖSZÖNTŐ	5
■ ELŐADÁSKIVONATOK	6
■ SZERZŐI MUTATÓ	36

A KONGRESSZUS FŐ TÉMAI:

Olimpiai felkészülés
Sportkardiológia
Sportsebészet
Sportegészségügy, sportági szabályok,
egészségvédelem
Sportsérülések, sportártalmak
konzervatív kezelése
Biomechanika
Sporttáplálkozás
Étrendkiegészítők a mérlegen
Prevenció és sport
Teljesítménydiagnosztika
Kábítószer és sport, doppingkérdés
Világversenyek hazai szervezésének
sportegészségügyi vonatkozásai
Edzői teammunka sportspecifikus
kihívásai
Sportszakmai vezetők sportorvoslással
kapcsolatos elvárásai

**A MAGYAR SPORTORVOS TÁRSASÁG
2023. ÉVI KONGRESSZUSA
2023. JÚNIUS 8-9.**

**BUDAPEST, MAGYAR TESTNEVELÉSI ÉS
SPORTTUDOMÁNYI EGYETEM**

*Világversenyeken innen és túl -
a sportegészségügy kihívásai!*

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE | CHAIRMAN OF EDITORIAL BOARD

Martos Éva

FELELŐS SZERKESZTŐ | EDITOR IN CHIEF

Olexó Zsuzsanna

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG | EDITORIAL BOARD

Dobos József

Farkas Anna

Halasi Tamás

Hidas Péter

Jákó Péter

Mikulán Rita

Pavlik Attila

Pavlik Gábor

Pucsok József

TANÁCSADÓ TESTÜLET | ADVISORY BOARD

Norbert Bachl (Ausztria / Austria)

Frenkl Róbert † (Magyarország / Hungary)

Daniel Fritschy (Svájc / Switzerland)

Dusan Hamar (Szlovákia / Slovakia)

Tihanyi József (Magyarország / Hungary)

Jerzy Widuchowski (Lengyelország / Poland)

HU ISSN 0209-682X

Kiadja a Magyar Sportorvos Társaság
1113 Budapest, Karolina út 27.

Előfizethető a magyarsportorvostarsasag@gmail.com e-mail címen.

A közlemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőbizottság álláspontját.

Kiadásért felel: Martos Éva

A borító és a címoldal a Krea-Fitt Kft. tervének felhasználásával készült.

Tördelés, nyomdai előkészítés: :: [schlemmer photo & media](http://schlemmerphoto.com) :: | :: schlemmerphoto.com ::

Nyomdai munka: HVG Press Kft.

Tisztelt Kollégák! Kedves Vendégeink!

Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a világjárvány után ismét személyes megjelenés formájában köszönhetem a résztvevőket a Magyar Sportorvos Társaság – hagyomány szerint Budapesten megrendezett – kongresszusán. A Testnevelési Egyetem, mint helyszín szimbolikus, szeretnénk a sport és a sportegészségügy kapcsolatát a jövőben még tovább erősíteni.

Társaságunk legfontosabb eseményére hagyományosan két évente kerül sor, de mivel a legutóbbi kongresszusunk a pandémia miatt on-line térbe kényszerült, ezért még nagyobb várakozással tekinthetünk a személyes találkozásra 5 évet követően. Nagy öröm, hogy a Testnevelési Egyetemen színvonalas, méltó körülmények között, a jelen és a jövő magyar sportszakembereivel közösen tudjuk megrendezni ezt az eseményt.

Az idei évet, mint fontos sportesemény meghatározza a budapesti atlétika világajnokság, ami a sportolókön kívül számos sportorvost, sportszakembert vonz Budapestre. Ezért a kongresszus is kiemelten kíván foglalkozni az atlétikát érintő sportorvosi kérdésekkel. Emellett a jövő évi párizsi olimpia is közeleg, számos sportágban már elindultak a kvalifikációs versenyek, amelyekre már elkezdődött a felkészülés, ami sportorvosaink számára is fontos feladatokkal bír. Fontos ugyanakkor, hogy a hivatásos és a válogatott sportolók mellett minden sportorvoslással, szabadidő sportolókkal foglalkozó szakember is bemutatkozhat, eredményeik és tapasztalataik megosztása révén hasznos információkat szerezzünk további munkánkhoz. A sportorvoslás multidiszciplináris jellege miatt mindig kíváncsiak vagyunk a társszakmák szakértőinek véleményére is.

A Tudományos és a Szervező Bizottság már nagy energiákkal dolgozik a színvonalas tartalom és zavartalan lebonyolítás érdekében. Reményeink szerint az idei évben ismert külföldi előadók is emelik a kongresszus színvonalát. Külön gondot fordítunk a gyógytornászok és sportszakemberek érdeklődésének felkeltésére is, számukra külön szekciókat is tervezünk.

Örömmel üdvözljük a kiállító cégek képviselőit, akik az újdonságok bemutatásával emelik a kongresszus színvonalát és főként szponzorainkat, akik nagyban hozzájárulnak a kongresszus magas szintű megrendezéséhez. Köszönet illeti az Asszisztencia Kft-t is mindig megbízható szervező munkájáért.

Örömmel üdvözljük a kiállító cégek képviselőit, akik az újdonságok bemutatásával emelik a kongresszus színvonalát és főként szponzorainkat, akik nagyban hozzájárulnak a kongresszus magas szintű megrendezéséhez. Köszönet illeti az Asszisztencia Kft-t is mindig megbízható szervező munkájáért.

Kellemes és hasznos időtöltést kívánok minden résztvevőnek.

Dr. Pavlik Attila
a kongresszus elnöke

A MAGYAR SPORTORVOS TÁRSASÁG

2023. ÉVI KONGRESSZUSA

2023. JÚNIUS 8-9.

Világversenyeken innen és túl - a sportegészségügy kihívásai!

BUDAPEST, MAGYAR TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI EGYETEM

A KONGRESSZUS FŐVÉDNŐKEI

Dr. Schmidt Ádám
sportért felelős államtitkár, Honvédelmi Minisztérium

Gyulay Zsolt
elnök, Magyar Olimpiai Bizottság

A KONGRESSZUS ELNÖKE

Dr. Pavlik Attila PhD

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

Prof. Dr. Martos Éva (elnök)	Dr. Molnár Szabolcs PhD
Dr. Halasi Tamás PhD	Prof. Dr. Pavlik Gábor
Dr. Mikulán Rita PhD	Dr. habil. Vágó Hajnalka

SZERVEZŐBIZOTTSÁG

Dr. Tállay András PhD (elnök)	Dr. Sydó Nóra PhD
Dr. Lohner Balázs	Dr. Toman József

A TÚLTERHELÉS TÖBBSZEMPONTÚ VIZSGÁLATA AMATŐR FUTÓK KÖRÉBEN

Tar Sarolta^{1,2}, Kollárné Kiss Gabriella², Mintál Tibor², Tékus Éva²

¹ Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar

² Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Sportmedicina Tanszék

Bevezetés: Egy sportoló számára, legyen az amatőr, vagy akár profi, edzései során gyakran nem optimális mennyiségű terhelés éri szervezetét. A nem megfelelő edzésterhelés alkalmazása esetén súlyos mentális és egészségügyi következményekkel is szembe kell néznie az adott sportolónak.

Célkitűzésünk volt vizsgálni amatőr futók körében a túlterheléshez kapcsolódó mentális állapot változásait, és sportegészségügyi problémákat (felsőlégúti infekciók – URTI, sérülések) egy öthetes időszakban.

Anyag és módszerek: Kutatásunk során amatőr futókat ($n=18$; $\bar{x}=33,67\pm 8,51$) és edzésüket vizsgáltuk. A kutatás kezdetén az alanyok korábbi egészségi állapotát (sérülések és URTI tekintetében) egy rövid kérdőív segítségével mértük fel. Ezután hetente az alanyok heti három kérdőívet töltöttek ki: Wisconsin felső légúti tünet kérdőívet (felső légúti infekció súlyosságának és tüneteinek felmérésére), az Oslo Sports Trauma Research Centre (OSTRC) kérdőívet (túlterheléses sérülések monitorozására) és a Profile of Mood State (POMS) kérdőívet (mentális és érzelmi állapot tanulmányozására). Az eredmények elemzésekor leíró statisztikai analízist végeztünk, majd Kolmogorov-Smirnov tesztet követően ismételt méréses ANOVA, valamint független mintás T-próbát futtattunk.

Eredmények: A korábbi egészségi állapotra vonatkozó kérdések alapján elmondható, hogy felüknél évente jelentkezik edzésből fakadó sérülés. Ezek a sérülések a legtöbbször a derék, a boka, a térd és a váll területére koncentrálódnak. A sérülések kiváltó okaként az alanyok 61%-a egyértelműen a túlterhelést nevezte meg, 22%-uk valamilyen balesetben sérült meg. Az alanyok közel felének volt az OSTRC kérdőívvel mért valamilyen jellegű sérülése a vállak, a térd, vagy a derék területén. Az öthetes felmérés során az alanyok közel 90%-a legalább egyszer felső légúti infekciót kapott. A futók fele a betegség mellett ugyanúgy edzett, legfeljebb a megtett távot, vagy az edzés idejét csökkentették. A POMS teszt eredményében nem találtunk különbséget az 5 hét során. Az alanyokat két csoportba osztottuk, az alapján, hogy megbetegedtek-e a mérési időszakban. A két csoport POMS teszt eredménye szignifikánsan ($p<0,01$) különbözött.

Következtetés: A nemzetközi irodalom viszonylatában, a vizsgált amatőr futóknál nagyszámú sérülés és URTI fordult elő. A POMS teszt eredménye alkalmas előre jelzője lehet a felső légúti infekciónak amatőr futók körében.

VÍZILABDÁZÓK ANTROPOMETRIAI TÉNYEZŐINEK ÉS TÖRZSIZOMZATÁNAK FELMÉRÉSÉRE IRÁNYULÓ FIZIKÁLIS TESZTEK EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA AZ EGYES JÁTEKOS POSZTOK SZERINT

Gyulay Júlia¹, Várnagy Anna², Szendrő Gabriella³, Pavlik Attila⁴, Madaras Norbert⁵, Cseh Sándor⁵, Mayer Ágnes¹

¹ Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar, Fizioterápiai Tanszék

² Semmelweis Egyetem, Ortopédiai Klinika

³ Fonyódi Gyógyintézet

⁴ Semmelweis Egyetem, Sportorvostan Tanszék

⁵ Magyar Vízilabda Szövetség

Bevezetés: A szakirodalmi kutatások alapján a sportolók antropometriai és fizikális paraméterei nagyban befolyásolják a jövőbeni sikerességet és teljesítményt. Kutatásunk célja az egyes játékos pozíciók jelentőségeinek, és egymás közötti különbségeinek bemutatása vízilabdázók körében.

Anyag és módszer: Az U17-es és U19-es férfi vízilabda válogatott 50 játékosát vizsgáltuk ($17,74\pm 1,02$ év). A sportolók egy általunk összeállított kérdőívet töltöttek ki. Az antropometriai tényezők közül a testmagasságot és testtömeget vizsgáltuk, valamint az elvégzett fizikális vizsgálatok között szerepelt a testtartás 10 szempontú megfigyeléses vizsgálata, a Magyar Gerincgyógyászati Társaság a biomechanikailag helyes testtartáshoz szükséges izmok erejét és nyújthatóságát ellenőrző 12 tartáskorrekciós tesztje, a törzs stabilitását vizsgáló plank és oldalsó plank tesztek, valamint a felső végtag stabilitásának vizsgálatára szolgáló Closed Kinetic Chain Upper Extremity Stability Test (CKCUEST). Az adatokat a Statistica for Windows 13.00 és Microsoft Excel programok segítségével elemeztük. A szignifikancia szintjét $p=0,05$ értékben határoztuk meg.

Eredmények: Mind a négy vizsgált poszt – kapus ($78,17\pm 8,2$ kg), szélső körön játszó mezőnyjátékos ($84,31\pm 7,12$ kg), bekk ($91,1\pm 2,96$ kg), center ($102\pm 9,91$ kg) – testtömegének átlaga szignifikánsan eltér egymáshoz képest. A testmagasság posztonkénti összehasonlításának eredménye alapján elmondható, hogy a külső körön játszó mezőnyjátékosok testmagassága ($188,57\pm 5,01$ cm) szignifikánsan különbözik a centerek ($194,28\pm 5,71$ cm) és a bekk ($196\pm 4,31$ cm) testmagasságától, emellett szignifikáns különbség figyelhető meg a bekk és a kapusok ($189,77\pm 4,23$ cm) testmagassága között. A fizikális tesztek közül a CKCUEST teszt, valamint a plank és oldalsó plank tesztek nem eredményeztek szignifikáns különbségeket az egyes posztok között. A játékosoknak csupán 2%-a rendelkezik minden tekintetben fiziológias testtartással, leggyakoribb hibapontszám a 6 (24%) és a 4 (20%) volt. A tartáskorrekciós tesztek eredményei alapján a kapusok összpontszáma ($14,44\pm 1,23$) mindhárom másik poszt eredményénél szignifikánsan jobb (külső körön játszó mezőnyjátékosok: $16,42\pm 2,5$ centerek: $17,28\pm 2,21$, bekk: $17,87\pm 1,45$). A gyakorlatokat egyenként elemezve megállapítható, hogy a külső körön játszó mezőnyjátékosok és kapusok összevont csoportja az állás-guggolás, valamint a hát és csípő feszítő izmainak ereje alapján jobb eredményt ért el, mint a bekk és centerek által alkotott csoport.

Következtetés: A fiatalos játékosok jövőbeni sikerességének érdekében célszerű szem előtt tartani antropometriai sajátosságait, valamint a pozícióból adódó feladataikat. A jövőben érdemes lenne részletesebb sportág specifikus tesztekkel végezni, melyek jobban hasonlítanak a játék közbeni feladatokra, hogy elkülöníthetőbbek legyenek az egyes posztok közötti különbségek és az edzői stáb még inkább pozíció specifikus, prevenciós szemléletű edzéstervet állíthasson össze játékosai számára.

Előadás igazolás

Sarolta Tar
egyetemi hallgató
Harkány, Hungary
tarsaci1999@gmail.com

Ezennel igazoljuk előadás tartását az alábbi rendezvényen:

A Magyar Sportorvos Társaság 2023. évi Kongresszusa
2023. június 8-9. - Budapest, Hungary

Prezentáció részletei:

Absztrakt száma	A-0050
Absztrakt címe	A túlterhelés többszemponút vizsgálata amatőr futók körében
Szerzők	Tar Sarolta ^{1,2} , Kollárné Kiss Gabriella ² , Mintál Tibor ² , Tékus Éva ²
Affiliációk	¹ Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar; ² Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Sportmedicina Tanszék
Szekció elnevezése	Poszter szekció
Dátum, idő	2023. június 8. - 15:55-16:25 - Athén folyosó - kiállítói tér

A rendezvény részletes programja, illetve további információ az alábbi honlapon található:

<https://www.asszisztencia.hu/sport/2023>

Asszisztencia Kft.
Szent István krt. 7.,
1055 Budapest
www.asszisztencia.hu